

364

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 364 8° (LN 768)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 364 8° (LN 768)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 364 8° (LN 768)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 364 8° (LN 768)

36

JA BOX

N° 364.

= LN 768

364.

ASSERTIONES
DE
MAGISTRA-
TVS CIVILIS ET SVB-
ditorum mutuis officiis, in di-
ſputationem pro-
positæ
a
Nicolao Hemmingio,
Anno 1570. In Sep-
tembrj.

Hafniæ,
Excudebat Laurentius
Benedictus.

1570.

36
quuntur
scire de
erga su
pater et
erga su
ga corp
nister D

Hin
nunc Pa
ceps, nu

V
giistratu
Moses
i thor ve

1.

*Voniam affectus, si rectus
sit, inclinat ad actionem,
quam ratio iudicat, volun-
tas imperat, & vires exe-
quuntur, Christianus Magistratus
scire debet quod nō aliter affectus esse-
erga suos subditos debeat, quam pius
pater erga suos liberos, bonus Pastor
erga suum gregem, caput sanum er-
ga corpus eiusq; singulas partes, mi-
nister Dej erga familiam Dej.*

2.

*Hinc est quod bonus Magistratus
nunc Pater, nunc Pastor, nunc prin-
ceps, nunc minister Dej &c. dicatur.*

3.

*Vt autem hic pius affectus Ma-
gistratus erga subditos non vicietur,
Moses vult ipsum gubernari à qua-
tuor veluti consiliariis, qui sunt: Sa-
A 2 pientia,*

368

pientia, timor Dej, veracitas & ani-
mus alienus ab auaricia.

4.

Sapientia ordinat leges, gubernat
cōfilia, moderatur actiones, breuiter,
omnia refert in salutem subditorum.
Rector sapiens (ait Syrac) erudit po-
pulum & principatus viri prudentis
erit moderatus.

5.

Timor Dej monet ut Deum rea-
spiciat in omnibus negotiis, caueatq
ne quid committat quo illum offendat,
cuius minister est. De losia rege apud
Ieremiam dicitur, quod iudicauerit
causam pauperis eo quod cognoverit
Dominum. Quae cognitio timorem
Dej parit.

6.

Veracitas facit ne vel amore cu-
iusquam vel odio (quae duo pessimi
con-

consiliarij sunt) à legis voluntate dis-
cedat, ac falsas legū interpretationes
& hycophantias admittat.

7.

*Animus alienus ab auaricia since-
ritatem & æqualitatem in iudican-
do conseruat. Nam quicunq; prelio
ducitur, æquum & honestum perspi-
cere non potest, munera siquidem iux-
ta prophetæ dictum excæcant oculos
sapientum.*

8.

*Magistratus in hunc modum iux-
ta rectæ rationis consilium affectus
& doctus tum demum ad officium
præstandum se fæliciter accinget, si
non tam auro, gemmis & preciosis
vestibus, quam maiestate, grauitate,
beneficentia, fuerit ornatus.*

9.

Maiestas, quæ constat virtute,
A 3 fæ-

fælicitate & inclinatione animorum
in populo parit reuerentiam. Grauitas
quæ in honestate vitæ & iusta seueri-
tate sita est, metum cum reuerentia
conciliat. Beneficentia quæ ex pru-
denti liberalitate manat, benevolentia
am in subditis alit, hinc fit quod sub-
diti reuerentur, metuant, amentq; suos
superiores.

10.

Officij magistratus partes ex fi-
nium consideratione & æstimatione
colliguntur & dependent. Officium
enim est omnia ea rectè & ordine face-
re quæ ad finem facere videbuntur.
Cum proinde finis principalis & vlti-
mus sit magistratus, vt ipsius subditi
benè beatèq; & agant & viuant, non
dubium erit quin ad magistratum
pertineat ea omnia facere, quæ ad bo-
nam beatamq; vitam subditorum con-
ducere censemuntur. Ve-

V
officij m
neantur,
rem gent
magistra
latim dis

R
ordinati
nister D
bonum al
beatèq;

I.
dus seu p
tranquill
pietas.

E
quid fa

II.

Verum quò distinctius partes officij magistratus exponantur & te-
neantur, audiamus Paulum Docto-
rem gentium, hoc est nostrum, de fine
magistratus & in genere & particu-
latim differentem.

12.

Rom: 13. docet finem diuinitus ordinati magistratus esse, vt sit mi-
nister Dej, subditis in bonum. Hoc
bonum aliud esse non potest quam bene
beatèq & agere & viuere.

13.

I. Timot: 2. Huius finis gra-
dus seu partes facit quatuor, qui sunt:
tranquillitas, quietes, grauitas &
pietas.

14.

Hinc concluditur quòd quic-
quid facit ad tranquillitatem, qui

A 4

etem,

etem, grauitatem & pietatem in hu-
mana societate, pertineat ad officium
magistratus.

15. Tranquillitas est cum totum
Reipublicæ aut regni corpus pace
fruitur, & non infestatur ab externis
hostibus.

16. Ut hunc finem tueatur Magi-
stratus, eius officium erit hosti qui
tranquillitatem regni aut Reipublicæ
labefactare molitur, occurrere, idq;
vel sapienti consilio quo hostem placa-
re, vel armis, quibus hostem coherce-
re poterit.

17. Quies est cum singuli status &
ordines, atq; adeò singuli homines pro-
pria agunt & propria curant sine
curiositate.

Ad

Adh
gistratu, m
bir, singula
vt singulos
tra limites

Qui
tem officij
los poneret
gistratum
modulatio
uitas per
increpet si
harmonia
lia & erit,
hominum
sunt, quo
ac ita leg
debitum
tur, cum
nullus

18.

*Ad huc finem tuendum in ma-
gistratu, magna sapientia, ingens la-
bor, singularis prudentia requiritur,
vt singulos in officio contineat, ne ex-
tra limites vagentur.*

19.

*Quidam sapiens vt hanc par-
tem officij magistratus clariss ob ocu-
los poneret rempublicam lyræ & ma-
gistratum lyricini comparat, Ut enim
modulatio concinna & varia soni sua-
uitas percipitur, cum lyricen neruis
increpet singulosq; aptè percurrat: Ita
harmonia concinna & suavis reipub-
licæ erit, quando magistratus diuersos
hominum ordines qui instar neruorum
sunt, quosq; intra suos limites continet
ac ita legibus temperat, vt vnicuique
debitum temperamentum adhbea-
tur.*

A 5

Quo-

368
20.

Quoniam autem magistratus per se non potest hæc omnia præstare, quæ sunt necessariò curanda in singulis ordinibus & officijs hominum, necessitas postulat, ut inspectores singularium officiorum ordinet, qui curabunt omnia ita agi, ut incolumenti totius corporis seruire videantur: quod nisi fecerit periculum erit ne paucatim alij ab aliis iniustè opprimantur.

21.

Grauitas est cum grauiter & honestè vivitur. Vocabulum σεμνότης quo Paulus vivitur, duo complectitur. Nam & omne officij genus inter homines, & honestam quandam morum suavitatem significat.

22.

Hic profecto magistratum vi-

gilem

gilem esse oportet, & imitari probos
parentes qui virgis cohercent petulan-
tiam liberorum & præmiis ornant
obedientiam eorundum, ideo apostolus
dicit magistratum esse ministrum
Dei, qui sit terrori malis & bonis
laudi.

23.

Quoties ergo magistratus no-
uerit aliquid fieri à suis quod cum gra-
uitate & honestate pugnat, debet pœ-
nis cohercere delinquentes etiam si ne-
mo fuerit qui accusat.

24.

Nec audiendi sunt qui dicunt
magistratum debere accusatores ex-
pectare, & neminem ad pœnas reuo-
care, nisi sit qui acusat: quasi verò non
eßet multum à legibus accusari, qua-
rum custos est magistratus.

Pietas

367
25.

Pietas est cum inter homines
Deus rectè colitur, omni idolatria &
superstitione abolita.

26.

Hic finis indicat pij magistra-
tus officium esse docentes & discentes
fouere, quo seruetur doctrinæ puri-
tas, rectus usus Sacramentorum,
graues ceremoniæ & sancta quædam
disciplina, quæ omnia pietatis quæ-
dam sunt instrumenta.

27.

Pro his officiis quid vicissim
debent subditi magistratui suo? Om-
nia officia quæ subditi debent magi-
stratui honoris vocabulo in quarto de-
calogi præcepto continentur & pos-
sunt hoc ordine notarj: ut primum sit
statuere Magistratum ordinationem
diuinam esse, quam Deus vult nos
magni-

magnificere
Elii parente
nostros sum
Tertium, vt
De vicarios
tes. Quartu
ciamus. Qua
restis & lic
aliis facien
tus. Sextu
nostram ex
claremus. S
vel pia eti
dis simulat
deratis co
corrigam
oremus v
nis gloria
um.

magnificere. Secundum, ut tanquam
Filiij parentes suos, ita nos superiores
nostros summo amore complectamur.
Tertium, ut reuereamur eos tanquam
Dej vicarios, ipsius imaginem gestan-
tes. Quartum, ut libenter nos eis subij-
ciamus. Quintum ut obediamus in ho-
nestis & licitis, in tributis dandis &
aliis faciendis quæ requirit magistra-
tus. Sextum, ut omni officij genere
nostram erga eos gratitudinem de-
claremus. Septimum, ut errata eorum
vel pia πεπάντεα tegamus, vel prudenti
dissimulatione prætereamus, vel mo-
deratis consiliis & admonitionibus
corrigamus. Octauum, ut pro ipsis
oremus ut ipse Deus eos ad sui nomi-
nis gloriam regat quæ est finis fini-
um.

28.

Similia præmia proponuntur
diuina

368

diuinitus magistratui rectè facienti
officiū, qualia piis parentibus propo-
sita esse ante diximus, similiter &
pœnæ, si fraudulenter officium fece-
rint.

29.

Liberorum pariter & subdi-
torum officia cum sint ferè similia,
præmiorum & pœnarum eadem ratiō
erit.

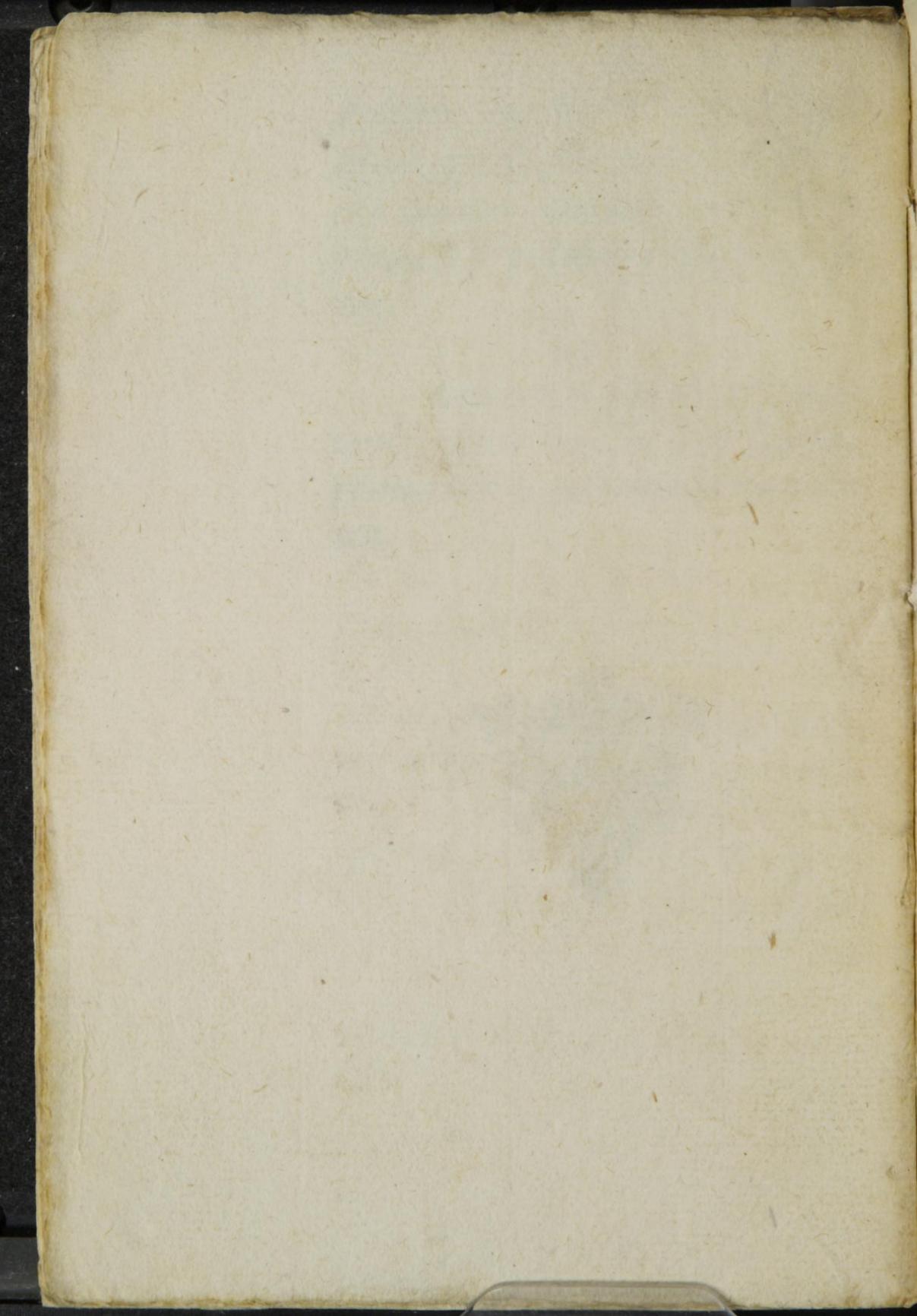

364

te facient
ibus propo
militis
ficium fob

5 subdi
re familia,
zadern ratio

364.

364.